

SLOVENSKI NAROD

Iznaja vsak dan popoldne izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 80 petič vrst a Din 2 do 100 vrst a Din 250 od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inserati petič vrst a Din 4. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12 —, za inozemstvo Din 25 — Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Konec samostojne češke države

Češka v okviru velike Nemčije

Danes zasede nemška vojska vso češko in Moravsko — Do usodne odločitve je prišlo po konferenci prezidenta dr. Hache pri Hitlerju — Hitler obljubil čehom avtonomijo v okviru velike Nemčije

BERLIN, 15. marca. Davi ob 6. so imele vse nemške radijske postaje, ki jim je bila priključena tudi postaja v Gdansk in vse prekomorske postaje, posebno oddajo. Govoril je minister za propagando dr. Göbbels, ki je izjavil, da po nalogu svojega vrhovnega vodje državnega kancelarja Hitlerja objavlja naslednje važne politične vesti:

Med vodjo rajha in prezidentom češkoslovaške republike dr. Hacho je bil sklenjen naslednji sporazum: Führer in kancelar je v navzočnosti zunanjega ministra Ribbentropa sprejel prezidenta Hacho in češkega zunanjega ministra Chvalkovskega na njuno željo v kancelariji palači v Berlinu. Ta sestanek je bil sklican zaradi dogodkov v zadnjem času. Na dosedanjem češkem ozemlju je postal položaj zelo resen in po obojestranski provčitvi na obeh straneh je bilo doseženo popolno soglasje v tem, da je cilj vsega truda zasiguranje miru, reda in varnosti v tem delu Evrope.

Češkoslovaški predsednik je izjavil, da tudi on služi temu cilju in da se končno doseže popoln mir, polaga usodo češkega naroda in češke dežele v roke vodje Hitlerja s polnim zaupanjem.

Hitler je sprejel to izjavo in dal izraza svojemu sklepu, da vzame češkoslovaški narod pod zaščito nemškega naroda in da mu bo pustil njegovo svobodno življenje in bitje v okviru avtonomije. Pogodba je bila podpisana v dveh izvodih.

Berlin, 15. marca 1939.

Prezident dr. Hacha pri Hitlerju

Berlin, 14. marca br. Nocoj ob 22.40 je prišel češkoslovaški prezident dr. Hacha v spremstvu zunanjega ministra Chvalkovskega, legacijskega svetnika dr. Moravca in šefa kabineta predsednika republike dr. Klimenta s posebnim vlakom v Berlin. Spremljala ga je tudi njegova hčerka. Na železniški postaji so ga sprejeli šef kancelarije pisarne (minister dvora) dr. Meixner, državni podtajnik Weiszäcker poveljnik Berlina general Weiert in češkoslovaški poslanik dr. Mastny. Pred postajo je bila razvrščena častna četa nemške vojske, ki je prezidentu Hachi izkazala vojaške časti. Prezident se je s postaje odpravil na češkoslovaško poslaštvo, kjer ga je čakal minister za zunanje zadeve, kjer ga je čakal minister za zunanje zadeve. Po krat-

kem razgovoru se je Ribbentrop odpravil na češkoslovaško poslaštvo in od tam spremljal prezidenta dr. Hacho v kancelarijsko palačo.

Kancelar Hitler je sprejel prezidenta Hacho in imel z njim daljši razgovor. Kateremu je prisostvoval tudi maršal Göring. V Berlinu stoji na stališču, da se more prezident dr. Hacha pogajati samo o zadevah, ki se nanašajo na češki del dosedanje češkoslovaške republike. Razgovor se je nanašal predvsem na novo ureditev odnosov med Češko in Nemčijo.

Nemški politični krogi zatrjujejo, da je prezident Hacha sklenil predlagati Hitlerju ureditev položaja nemške narodne manjšine na češkoslovaškem tako, da bi se v Pragi ustanovilo posebno ministertvo za nemške zadeve.

Hitlerjev proglas na nemški narod

BERLIN, 15. marca. Po sporazumu, ki je bil podpisan med prezidentom Češkoslovaške republike dr. Hacho in kancelarjem Hitlerjem, je Hitler izdal na nemški narod naslednjo proklamacijo, ki jo je tudi prečital dr. Göbbels ob 6 zjutraj po radiu, prenašale so jo pa tudi vse nemške postaje ob 7. zjutraj.

PROKLAMACIJA

Nemškemu narodu! Potem ko je bila šele pred nekaj meseci Nemčija prisiljena, da v zaščito svojih rojakov življenj in strnjjenih naselbin nastopi proti terorističnemu režimu ČSR, je v zadnjih tednih zopet opaziti take pojave. V prostoru kjer je toliko narodnosti, je postalo to nevarno, in so vladale neznosne razmere. Kot reakcija proti temu napadu na svobodo so se te dni uprli narodi in se ločili od Prage. Češkoslovaška je prenehala eksistirati.

Od nedelje dalje je bila Češkoslovaška torišče divjih ekscesov, ki so spet zahtevali več žrtve, žal pa so bili med padlimi Nemci. Vsako uro se množe klci prizadetih na pomoč. Iz krajev nemških otkov, ki jih je Nemčija lani velikodušno pustila Češki so se začele valitireke beguncev, ki so se oropani premoženja zatekali v Nemčijo. Nadaljevanje takih razmer mora povzročiti popoln razkroj v ozemlju, na katerem je Nemčija življenjsko interesirana, na ozemlju, ki je tisočletja pripadalo Nemčiji.

Da to preprečimo in da omogočimo mirno sožitje v tem življenjskem prostoru, sem sklenil, da danes pošljem nemške čete na Češko in Moravsko. Naše čete bodo razorožile teroristične tolpe in tudi čete, ki jim krijejo hrbet, ter vzele pod svoje varstvo življenje vseh ogroženih in tako ustvarile pogoje za

načelno preureditev, ki bo pravično ustrezala duhu tisočletne zgodovine in praktičnim potrebam nemškega in češkega naroda.

Berlin, 15. marca 1939.

ADOLF HITLER

Hitlerjev proglas na nemško vojsko

Češka in Moravska danes že zasedeno ozemlje

BERLIN, 15. marca. Armadi je naslovil Hitler naslednji proglas:

Vojaki nemške armade!

Češkoslovaška je v razkroju. Na Češkem in Moravskem divja najstrašnejši teror. S 15. marcem 1939. bodo zaradi tega oddelki nemške armade in zračne vojske vkorakali v Češko, da zaščitijo življenje vsega prebivalstva. Pozivam vsakega nemškega vojaka, da se napram prebivalstvu zasedenega ozemlja ne smatra za sovražnika, temveč samo za nosilca nemške volje nemškega naroda in da prihaja samo za to, da na tem ozemlju vzpostavi mir in red. Če bi kjerkoli nastal odpor ali upor, ga je treba brezobzirno in z vsemi sredstvi zadušiti. Zavedajte se, da vi kot reprezentanti velike Nemčije stopate na češka tla.

Führer in vrhovni poveljnik armade
ADOLF HITLER

Nemška vojska koraka na češko in Moravsko

PRAGA, 15. marca. Praška vlada je po radiu prebivalstvo opozorila, da danes vkorakajo nemške čete v Češko in Moravsko in da naj prebivalstvo povsod ohrani red in mir. Praški radio je zjutraj pozival prebivalstvo, naj ohrani mir in naj se napram nemškemu vojaštvu vede korektno in disciplinirano.

PRAGA, 15. marca. Prve nemške čete so vkorakale že snoči in so zavzele Moravsko Ostravo, Mystek in Frydek. Z okupacijo teh krajev je Češka izgubila svojo mejo napram Poljski. V Moravsko Ostravo so vkorakale motorizirane nemške čete v dveh kolonah. V mesto Kolkov pred Moravsko Ostravo je prišlo 100 tankov. Snoči so Nemci v Moravski Ostravi že zasedli prostore divizije in orožniške postaje. Prehod iz Moravske Ostrave v Svykov je dosedaj normalen. Na progi Prerov—Moravska Ostrava je polno vlakov z nemškim vojaštvom.

Proglasitev samostojne slovaške države

Slovaški parlament je včeraj proglasil odcepitev Slovaške od Češke in Moravske

BRATISLAVA, 15. marca. d. Slovaški deželni zbor, ki se je sestal včeraj dopoldne, je proglasil samostojno slovaško republiko. Seja deželnega zbora je trajala tri ure, ob 13.30 pa je propagandni minister nove slovaške vlade Mach sporočil po radiu, da je parlament sklenil ločitev Slovaške od Češke in Moravske ter ustanovitev neodvisne slovaške države. Obenem je bila tudi objavljena sestava nove slovaške vlade. Nova slovaška vlada je sestavljena tako-le:

predsednik vlade dr. Jože Tiso;
podpredsednik dr. Tuks;
notranji minister in minister za socialno politiko Karel Sidor;
zunanj minister Durčanský;
finančni minister Pružinsky;
gospodarski minister Madrický;
vojni minister Cajpos (?);
prosvetni minister Sivák;
pravosodni minister Fritz;
prerodni minister Stano;
šef propagande Mach.
Predsednik parlamenta ostane Martin Šekel.

Takoj po seji je predsednik nove slovaške republike, ki je obenem prevzel tudi predsedstvo slovaške vlade msgr. Tiso poslal kancelarju Hitlerju brzojavko, v kateri se mu zahvaljuje za podporo slovaškemu narodu, ter prosi Nemčijo, naj ostane zaščitnica svobodne slovaške države ter ji nudi vso potrebno pomoč.

Slovaški parlament se bo zopet sestal v kakih 14 dneh, ko bo izvolil definitivnega poglavarja nove države. Na svoji včerajšnji seji je izglasoval tudi zakon o neodvisnosti slovaške države, ki predstavlja začasno ustavo, in ki vsebuje naslednje določbe:

Cl 1. Slovaška pokrajina se proglašja za neodvisno slovaško državo. Slovaški pokrajinski zbor se pretvori v zakonodajni zbor slovaške države.

Cl 2. Do objave ustave slovaške države je vsa izvršna oblast v rokah vlade, ki jo imenuje parlament.

Cl 3. Vsi zakoni, ukazi in ostali ukrepi ostanejo v veljavi s spremembami, ki izhajajo iz duha o neodvisnosti slovaške države.

Cl 4. Vlada se pooblašča, da ukrene vse potrebno za ohranitev reda in varnosti državnih interesov.

Cl 5. Ta zakon stopi v veljavo z današnjim dnem, vlada pa ima nalogo, da ga izvrši.

Vtis v Ljubljani

Ljubljana, 15. marca. Vest, da zaseda nemška vojska Češko, se je davi naglo raznesla tudi po Ljubljani, saj so mnogi v pričakovanju novih dogodkov že na vse zgodaj čakali pri radioaparatih in čuli Göbbelsove izjave. Ko je ob pol desetih izšla posebna izdaja »Slovenskega Naroda«, ki je prvi objavil senzacionalne zgodovinske dogodke, so se ljudje po ulicah kar trgali za njo in je bila hitro razprodana. Tragična usoda, ki je zadela češkoslovaško republiko, je zbudila med ljubljanskim prebivalstvom mnogo sočustvovanja s češkim narodom.

Curth. 15. marca. Beograd 10.—, Pariz 11.68, London 20.615, New York 439.75, Bruselj 74.—, Milan 23.14, Amsterdam 233.40, Berlin 176.45, Praga 15.—, Varšava 83.—, Bukarešta 3.38.

Nemška vojska v Brnu in Pragi

PRAGA, 15. marca. br. Nemška vojska je ob 8. zjutraj vkorakala v Brno. Nekoliko pred 10. so prve nemške čete prispele v Prago, ob 10. dopoldne pa je češka vlada izdala poziv prebivalstvu, naj povsod ohrani mir in red ter naj hladnokrvno sprejema nemške čete, ki bodo zasedle vso Češko.

Praga, 15. marca. v. V Pragi vlada popoln mir. Prebivalstvo je konsternirano. Vse je na ulicah Radijske postaje, ki so že od zgodnjih ur v obratu, oddajajo neprestano po zvočnikih, razmesčenih po glavnih okrajih mesta, navodila prebivalstvu kako naj se v interesu češke stvari mirno zadrži. Posebej pozivajo postarje, železničarje in delavstvo, naj zahtevajo vse svoje sile, da se bo promet neovirano razvijal. Vsake četrt ure se čujejo pozivi, naj nihče ne zadržuje nemške vojske, da se ne bi povzročili incidenti, ki bi mogli češkemu narodu le še bolj škoditi. Posebno opozarjajo prebivalstvo pred provokacijami. Na glavnih železniških progah je ves civilni promet prekinjen. Od severa in juga prihajajo vedno novi transporti nemškega vojaštva, topništva, oklopnih avtomobilov in strojniških oddelkov. Doslej še nikjer ni bilo zadržano in ni prišlo niti do manjših incidentov.

Nemške zastave na češkem

PRAGA, 15. marca. Ministrstvo narodne obrambe je davi po radiu pozvalo češko prebivalstvo v zasedenem ozemlju Češke in Moravske naj ohrani mirno kri in naj strogo pazi na to, da ne pride donosenih incidentov. Opozorilo so prebivalstvo, da pripravljajo Nemci na Češkem in Moravskem nemški vojski svečan sprejem in da bodo vihrale na njihovih hišah nemške državne zastave s kljukastim križem. Ministrstvo poziva prebivalstvo, naj ostane strogo disciplinirano in naj spoštuje nemško državno zastavo, da ne bo nikjer kršen red in mir.

Pouka prost dan

PRAGA, 15. marca. Po radiu je bilo razglašeno tudi vsem šolskim vodstvom, učiteljem in staršem, da je danes prost dan in naj se šolska mladina in dijaštvo zbere na določenih krajih pri vkorakanju nemške vojske in naj jo pozdravi.

Vološin pobegnil v Rumunijo

PRAGA, 15. marca. AA. Snoči je izšlo tole uradno poročilo: Po ustavi določene razmerje med Prago in Karpatsko Ukrajino je prenehalo in Praga ni več dolžna braniti meje te dežele.

VARŠAVA, 15. marca. AA. (Reuter) Poročajo, da so izvršene priprave, da se madžarske in poljske čete srečajo danes dopoldne v Sijanki na meji Karpatske Ukrajine.

CHUST, 15. marca. c. Msgr. Vološin je včeraj popoldne sestavil vlado samostojne Karpatske Ukrajine in imenoval za zunanjega ministra bivšega ministra Revaia, ki pa se trenutno mudi v Nemčiji, ponudi pa je moralna nova karpatsko-ukrajinska vlada s msgr. Vološinom na čelu pobegniti preko rumunske meje pred prodirajočimi madžarskimi četami.

BUDIMPEŠTA, 15. marca. AA. (MTI). Po nekem poročilu iz Chusta so se snoči pripetili težki spopadi med prebivalstvom mesta in gardisti predsednika vlade Vološina. Mnogo ljudi je bilo nevarno ranjenih. Ranjen je bil tudi sam Vološin, ki je zbežal proti Rumuniji. Češko vojaštvo je pasivno in se umika iz Karpatske Ukrajine. Prebivalstvo je brez obrambe in beži v neredu proti Rumuniji in Poljski.

Rumunija bo zaščitila svoje rojake

VARŠAVA, 15. marca. c. Zunanji minister Beck se je snoči sestal s poslanikom Madžarske in Rumunije. Rumunija namerava zasesti oni del Karpatske Ukrajine, v kateri je v večini rumunske prebivalstva.

